

31.12.2014

Määräyksen 6J/2014 M perustelut ja soveltaminen

Radioamatöörimääräys

MPS 6J/2014 M

SISÄLLYS

A-OSA KESKEISET MUUTOKSET	3
1 <i>Muutokset</i>	3
1.1 Radioamatöörimääräys	3
1.2 Muutokset määräyksen versioon 6 I/2013 M	3
2 <i>Muutoshistoria</i>	3
LUKU 1 YLEISET SÄÄNNÖKSET	3
1 § <i>Määräyksen tarkoitus</i>	3
2 § <i>Soveltamisala</i>	4
3 § <i>Määritelmät</i>	4
LUKU 2 LUPA JA TUNNISTE	4
4 § <i>Luvanhaltija</i>	4
5 § <i>Radioamatööriaseaman erikoislupa</i>	4
6 § <i>Radioamatööriaseaman kutsumerkki</i>	5
LUKU 3 RADIOAMATÖÖRILÄHETTIMEN KÄYTTÖ	5
7 § <i>Radioamatööriaseaman lähetys</i>	5
8 § <i>Salauksen kieltö</i>	5
9 § <i>Toisen radioamatööriaseaman käyttö</i>	5
10 § <i>Muu viestintä kuin radioamatööriviestintä</i>	6
11 § <i>Kielletty radioamatööriviestintä</i>	6
12 § <i>Samanarvoiset ja toissijaiset oikeudet</i>	6
13 § <i>Yhteisön radioamatööriaseaman valvonta</i>	6
14 § <i>Radioamatööriaseaman käyttö suomalaisessa aluksessa</i>	6
15 § <i>Radioamatööriaseaman käyttö suomalaisessa ilma-aluksessa</i>	7
LUKU 4 TEKNISET MÄÄRÄYKSET	7
16 § <i>Radioamatöörilähettimen ominaisuudet</i>	7
17 § <i>Radioamatööritoistinaseman ominaisuudet</i>	7
LUKU 5 VOIMAANTULOSÄÄNNÖKSET	8
18 § <i>Voimaantulo</i>	8
19 § <i>Tiedonsaanti ja julkaiseminen</i>	8
C-OSA MÄÄRÄYKSEN AIHEPIIRIIN LIITTYVÄT MUUT ASIAT	8
1 <i>Kansainvälinen sidosryhmäyhteistyö</i>	8
D-OSA LAINSÄÄDÄNTÖ.....	8
1.1 Suomen lainsäädäntö	8
1.2 Muut asiaan liittyvät säännökset ja sopimukset.....	9

A-OSA Keskeiset muutokset

1 Muutokset

1.1 Radioamatöörimääräys

1.2 Muutokset määräyksen versioon 6 I/2013 M

Määräyksen 6 J/2014 M -version antaminen perustuu siihen, että määräyksen edellinen versio kumoutuu sen vuoksi, että vuoden 2015 alusta voimaan tuleva tietoyhteiskuntakaari (917/2014) kumoaa radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain (1015/2001) ja siinä olleiden edellisen version antamiseen oikeuttaneet 26 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohtien valtuutussäännökset. Tämän vuoksi on annettava määräyksen uusi versio.

Uuteen määräyksen versioon ei ole tehty verrattuna määräyksen edelliseen kumoutuvaan versioon muita kuin sellaisia lakitekniisiä muutoksia, jotka johtuvat siitä, että määräyksen säädösperusta muuttuu radiotaajuuksista ja telelaitteista annetusta laista tietoyhteiskuntakaareksi. Tietoyhteiskuntakaaren 97 §:n 3 momentin ja 304 §:n 1 momentin 5 kohdan valtuutussäännökset vastaavat sisällöllisesti radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain 26 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohtien valtuutussäännöksiä. Lisäksi määräykseen on lisätty määräyksen tarkoitusta koskeva säännös.

2 Muutoshistoria

Määräyksen ensimmäinen versio on tullut voimaan vuonna 2002. Se annettiin saman vuoden alusta voimaan tulleen radiolain nojalla. Nyt voimaan tuleva määräys annetaan tietoyhteiskuntakaaren nojalla ja kyseessä on määräyksen yhdestoista versio.

Luku 1 Yleiset säännökset

Tässä luvussa käsitellään määräyksen luvussa 1 annettuja velvoitteita.

1 § Määräyksen tarkoitus

Määräyksellä on kaksi päätarkoitusta. Sen tarkoitus on edistää radioviestinnän häiriöttömyyttä kuten yleensä muidenkin taajuushallinnollisten määräysten. Lisäksi sen erityinen tarkoitus on edistää tietoyhteiskuntakaaren 3 §:n 13 kohdassa määritellyn radioamatööriviestinnän harjoittamisen tarkoituksia.

Radioamatööriviestinnällä tarkoitetaan mainitun lainkohdan mukaan: "radioviestintää, jota riittävän pätevyyden osoittaneet henkilöt radioamatööriasemaa käyttäen taloudellista etua tavoittelematta harjoittavat keskenään kouluttautumisen-, yhteydenpito- tai radioteknisessä kokeilutarkoituksessa". Siten määräyksellä pyritään edistämään säännöksessä tarkoitettuja kolmea radioamatööritoiminnan harjoittamisen tarkoitusta.

2 § Soveltamisala

Määräyksessä määrätään radioamatöörilähettimien rakenteesta (luku 4 Tekniset määräykset). Siinä määrätään myös radioamatöörilähettimien käytöstä sekä muista radioamatööriviestinnässä noudatettavista erityisistä säännöksistä (luku 3 Radioamatöörilähettimen käyttö ja luku 2 Lupa ja tunniste).

3 § Määritelmät

Pykälässä määritellään määräyksen soveltamisen kannalta oleelliset käsitteet. Määriteltävät käsitteet ovat radioamatöörilähetin, radioamatööriase- ma, radioamatööriostasema, modulaatiohuipputeho (pX), kantoaaltote- ho (pZ) ja harhalähete.

Keskeisin määritelmä on radioamatöörilähettimen määritelmä. Määräyksen mukaan radioamatöörilähettimellä tarkoitetaan "radiolähetintä, joka toimii jollakin Viestintäviraston radioamatööriviestintään määräämällä radiotaa- juudella ja joka voi toimia taajuusalueella 26 MHz - 2450 MHz vain kan- sainväliseen teleliikenneyleissopimukseen liittyvässä radio-ohjesäännössä tai Viestintäviraston määräyksessä radioamatööri toimintaan osoitetuilla taajuusalueilla."

Luku 2 Lupa ja tunniste

Tässä luvussa käsitellään määräyksen luvussa 2 annettuja velvoitteita.

4 § Luvanhaltija

Pykälässä määrätään siitä, kenelle radioamatöörilupa voidaan myöntää. Lupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, jolla on tietoyhteiskunta- kaaren 265 §:n 1 momentissa tarkoitettu pätevyystodistus. Lupa voidaan myöntää myös rekisteröidylle radioamatöörikerholle tai muulle oikeushenki- lölle, jonka tarkoitus on radioamatööriviestinnän harjoittaminen ja jonka radioamatööriase- man valvojalla on vaadittava pätevyystodistus.

5 § Radioamatööriase- man erikoislupa

Radioamatööriostaseman ja muun radioamatööriase- man, joka ei ole lu- vanhaltijan tai radioamatöörin välittömässä valvonnassa, hallussapitoon ja käyttöön on oltava radioamatööriase- man erikoislupa.

Radioamatööriase- man erikoisluvalla tarkoitetaan lupaa, johon Viestintävi- rasto on liittänyt erityisiä tietoyhteiskuntakaaren 42 §:ssä tarkoitettuja taa- juuksien tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön ja radioviestinnän häi- riöiden estämisen tai poistamisen kannalta tarpeellisia ehtoja.

Sellaisen muun radioamatööriase- man, joka toimii ilman radioamatöörin vä- litöntä valvontaa, on oltava yleisluokan tai teknillisen luokan pätevyystodis-

tus. Teknillisen luokan radioamatöörin pätevyystutkinto vastaa nykyistä meriradio- ja radioamatööriviestinnän tutkintovaatimuksista annetussa Viestintävirastossa määräyksessä (M 18) tarkoitettua radioamatöörin yleisluokan pätevyystodistusta.

6 § Radioamatööriaseaman kutsumerkki

Pykälässä määrätään radioamatööriaseaman kutsumerkin rakenteesta ja käytöstä. Kutsumerkki määrätään radioamatööriaseaman radioluvassa. Se lähetetään radioyhteyden alussa ja myös yhteyden aikana vähintään kerran kymmenessä minuutissa. Kutsumerkki on lähetettävä yleisesti vastaanotettavissa olevalla tavalla, joten sitä ei saa lähettää salattuna. Kutsumerkin yhteydessä käytetään muita tunnisteita ja merkkejä siten kuin pykälän 2-5 momentissa määrätään.

Luku 3 Radioamatöörilähettimen käyttö

7 § Radioamatööriaseaman lähetys

Pykälän mukaan radioamatööriviestinnässä on käytettävä niitä taajuuksia, jotka Viestintäviraston radiotaajuusmääräyksessä (M 4) on määrätty radioamatööritoimintaan. Tarpeettoman suuren lähetystehon ja kaistanleveyden käyttö ei ole sallittua.

8 § Salauksen kieltö

Pykälässä määrätään siitä, että radioamatööriviestintää ei saa salata. Radioamatööriviestiin saa kuitenkin sisältyä sellainen koodattu osuus, jonka tarkoitus on varmentaa lähettäjä tai viestin eheys.

9 § Toisen radioamatööriaseaman käyttö

Pykälässä määrätään siitä, kenen tai minkä pätevyysluokan oikeuksia saa käyttää, kun käytetään muuta kuin omaa radioamatööriaseamaa.

Aseman käyttäjä ei saa ylittää oman pätevyysluokansa oikeuksia, vaikka käytettävän toisen radioamatööriaseaman luvanhaltijan pätevyysluokka olisi käyttäjän pätevyysluokkaa korkeampi. Käyttäjä ei myöskään saa ylittää käytettävän toisen radioamatööriaseaman luvanhaltijan pätevyysluokkaa, vaikka käyttäjän oma pätevyysluokka olisi aseman luvanhaltijan pätevyysluokkaa korkeampi.

Toisen radioamatööriaseaman luvanhaltijan välittömässä valvonnassa saa kuitenkin käyttää luvan haltijan pätevyysluokan oikeuksia sen estämättä, mikä on käyttäjän oma pätevyysluokka. Vastaavasti kerhoaseaman valvojan välittömässä valvonnassa saa käyttää valvojan pätevyysluokan oikeuksia.

10 § Muu viestintä kuin radioamatööriviestintä

Pääsäännön mukaan radioamatööri-asemalla saa olla yhteydessä vain toisen radioamatööri-aseman kanssa. Radioamatööri-asemalla saa kuitenkin olla muuhun radioasemaan kuin radioamatööri-asemaan turvallisuusradioviestintätarkoituksessa, jos kyseessä on ihmishengen välitön pelastaminen tai uhkaavan hätätapauksen estäminen. Radioamatööri-asemalla saa olla yhteydessä muuhun radioasemaan myös viranomaisen johtamassa pelastuspalveluharjoituksessa.

11 § Kielletty radioamatööriviestintä

Pykälän mukaan radioyhteyksiä ei saa pitää sellaisten maiden radioamatööri-asemiin, joiden telehallinto on ilmoittanut, että tällaiset yhteydet eivät ole sallittuja. Pykälän määräys perustuu kansainvälisen televiestintäliiton ITU:n radio-ohjesääntöön.

12 § Samanarvoiset ja toissijaiset oikeudet

Pykälässä määrätään radioamatööriviestinnän väistämivelvollisuudesta sellaisille taajuusalueilla, joissa radioamatööriviestinnällä on Viestintäviraston radiotaajuusmääräyksen (M 4) mukaan ns. toissijaiset oikeudet. Radioamatöörilähetykset eivät saa aiheuttaa haitallisia häiriöitä taajuusalueen ensisijaiselle radioviestinnälle.

Pykälän toisen momentin mukaan radioamatöörilähetykset eivät saa aiheuttaa haitallisia häiriöitä saman taajuusalueen suomalaiselle radioviestinnälle, jos taajuusalue on radiotaajuusmääräyksessä osoitettu samanarvoisin oikeuksin radioamatööriviestinnälle ja muulle radioviestinnälle.

13 § Yhteisön radioamatööri-aseman valvonta

Pykälässä määrätään radioamatööri-aseman valvojan tehtävistä ja velvollisuuksista. Yhteisön radioamatööri-asemalla on oltava nimetty valvoja, jonka nimi on ilmoitettava Viestintävirastolle. Valvojan tehtävä on valvoa, että aseman radioamatööritoiminnassa noudatetaan radioviestintää koskevien säännöksiä. Radioamatööritoimintasuojan valvojan on viipymättä katkaistava aseman toiminta, jos toistinasemaa käytetään radioviestintää koskevien säännösten tai radioluvan ehtojen vastaisesti.

14 § Radioamatööri-aseman käyttö suomalaisessa aluksessa

Määräyksen mukaan radioamatööri-asemaa saa käyttää suomalaisessa aluksessa vain aluksen päällikön suostumuksella. Käyttö on lopetettava aluksen päällikön tai varustamon, merenkulkuviranomaisen, satamaviranomaisen tai Viestintäviraston vaatimuksesta. Käyttö ei saa häiritä aluksen muuta radioviestintää eikä aluksen radioaseman turvallisuuspäivystystä. Radioamatööri-aseman käyttö ei myöskään aluksella olevien muiden radio-laitteiden toimintaa.

15 § Radioamatööriaseman käyttö suomalaisessa ilma-aluksessa

Pykälässä määrätään radioamatööriaseman käytön edellytyksistä ja ehdoista suomalaisessa ilma-aluksessa Suomen ilmatilassa. Käyttö edellyttää liikenteen turvallisuusviraston (TRAFI) hyväksyntää ja ilma-aluksen päällikön suostumusta. Asemaa saa käyttää Viestintäviraston radiotaajuusmääräyksessä (M 4) radioamatööriviestintään määrätyillä alle 30 MHz:n taajuuksilla ja yli 30 MHz:n taajuuksilla vain radioamatööriviestinnälle ensisijaisin yksinoikeuksin määrätyillä taajuuksilla. Käyttö on lopetettava välittömästi ilma-aluksen päällikön tai ilma-aluksen omistajan vaatimuksesta taikka ilmailuviranomaisen tai Viestintäviraston vaatimuksesta.

Radioamatööriaseman käyttö ei saa haitata ilma-aluksen radioaseman radioviestintää. Se ei myöskään saa häiritä muiden ilma-aluksessa olevien laitteiden toimintaa. Kiellettyä on käyttää radioamatööriviestintään ilma-aluksen radioasemaan kuuluvia lähettäjiä, vastaanottimia, antennejä ja syöttöjohtoja.

Luku 4 Tekniset määräykset

16 § Radioamatöörilähettimen ominaisuudet

Pykälässä määrätään radioamatöörilähettimen varustamisesta luotettavalla lähetystehoa mittaavalla mittarilla, jos lähetin on sellainen, että sillä voidaan ylittää sallittu enimmäislähetysteho. Pykälässä on myös määräyksiä radioamatööriaseman aiheuttamien harhalähetteiden vaimentamisesta ja eri taajuusalueilla sallituista kaistanleveyksistä. Pykälän mukaa aseman lähete on pidettävä käyttöolosuhteista riippumatta radioamatöörikäyttöön osoitetun taajuusalueen sisällä. Jos radioamatööriaseman aiheuttama kentänvoimakkuus aiheuttaa sähkömagneettiset suojavaatimukset täyttävälle telelaitteille tai muille sähkölaitteille häiriöitä, niin häiriöiden poistamiseen sovelletaan tietoyhteiskuntakaaren 277 §:n säännöksiä.

17 § Radioamatööriitoistinaseman ominaisuudet

Pykälässä on määräyksiä radioamatööriitoistinaseman erityisistä teknisistä vaatimuksista. Toistinasema saa käynnistyä vain avaussignaalista. Aseman kauko-ohjausjärjestelmän on oltava sellainen, että muut kuin toistinaseman valvoja eivät pysty ohjaamaan asemaa.

Luku 5 Voimaantulosäännökset

18 § Voimaantulo

Määräys tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2015 samanaikaisesti tietoyhteiskuntakaaren voimaantulon kanssa. Määräys on voimassa toistaiseksi, mutta yleensä määräystä päivitetään vähintään vuosittain.

Pykälästä on poistettu määräyksen tästä versiosta vakioamuotoinen määräys, jonka mukaan uudella määräyksellä kumotaan Viestintäviraston edellinen samanniminen määräys. Tällainen määräys on määräyksen tässä versiossa tarpeeton, koska tietoyhteiskuntakaari kumoaa määräyksen antamisen edellisenä säädösperusteena olleen radiotaajuuksista ja telelaitteista annetun lain ja lain kumoutumisen yhteydessä kumoutuvat kaikki sen nojalla annetut säädökset ja määräykset ilman erillistä kumoamissäännöstä.

19 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen

Määräys on julkaistu Viestintäviraston määräyskokoelmassa ja se on nähtävissä viraston kotisivuilla www.viestintavirasto.fi. Määräys on myös saatavissa Viestintäviraston asiakaspalvelusta.

C-OSA Määräyksen aihepiiriin liittyvät muut asiat

1 Kansainvälinen sidosryhmäyhteistyö

Euroopan posti- ja telehallintojen yhteistyöelin CEPT laatii osana muuta toimintaansa radioamatööritoimintaa koskevia päätöksiä, suosituksia ja raportteja. Niistä keskeisimmät koskevat radioamatööritutkintojen järjestämistä ja sisältöä ja radioamatöörilupien ja pätevyystodistusten vastavuoroista tunnustamista.

Kansainvälisen televiestintäjärjestö ITU:n konferensseissa sovitaan taajuuksien jakamisesta liikennemuodoille kuten radioamatööriliikenteelle. Lisäksi ITU:n tutkimusryhmät selvittävät radioamatöörilähetysten ominaisuuksia ja niiden yhteensopivuutta muiden radioliikenteiden kanssa.

D-OSA Lainsäädäntö

1.1 Suomen lainsäädäntö

Radioamatöörimääräyksen antamiseen oikeuttavat valtuutusäännökset ovat tietoyhteiskuntakaaren 97 §:n 3 momentti ja 304 §:n 1 momentin 5 kohta. Nämä säännökset ovat seuraavat:

(97 § 3 mom.) Viestintäviraston määräyksellä annetaan radioamatööriaseman rakennetta ja käyttöä koskevat sekä radioamatööriviestinnässä muuten noudatettavat määräykset käytettävistä lähetystehoista ja harhaläheteistä, lähetysten osoittamisesta ja yksisuuntaisesta lähettämisestä.

(304 §:n 1 mom. 5 k)

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, Viestintäviraston tehtävänä on:

5) myöntää radiolähetysten tunnistamiseksi tarvittavan radioaseman tunnisteen ja antaa tarvittaessa määräykset sen käytöstä;

1.2 Muut asiaan liittyvät säännökset ja sopimukset

Kansainvälisen televiestintäliiton ITU:n peruskirjan liitteenä oleva radio-ohjesääntö.